

Applaus!

door Constant Meijers

2

Op zaterdag 19 april ging in de Rotterdamse schouwburg **Epoxy** in première, de nieuwe choreografie van **Krisztina de Châtel**, uitgebracht in samenwerking met het **Scapino Ballet**. De directeur van Scapino, **Ed Wubbe**, had het aangedurfd om de nieuwe Châtel te laten voorafgaan door een reprise van zijn eigen **Sacre du printemps**, waarvoor het premièrepubliek ruim twee jaar geleden ook al eens was opgeroepen. Zijn reprise viel in dezelfde week waarin op het **Springdance festival** een reconstructie van de oeruitvoering van de Sa-

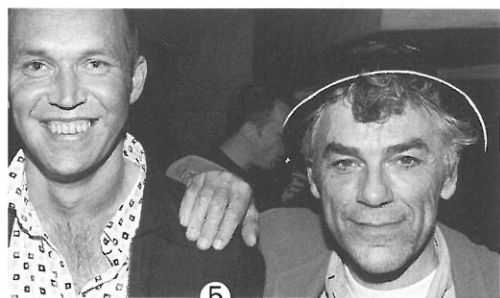
cre gepresenteerd, waardoor de Rotterdamse feest der vergelijking werd. Ook al **Wubbe** vooraf liet weten dat **Epoxy** 'de dans van de 21-ste eeuw' zou worden. Na afsluitte **Wubbe** 1 bij die kwalificatie te spreken. 'Omdat het zo'n futuristisch stuk is geweest. Met de muziek van **Thom Willems** en de dans van **Frank Scheffer** heeft Krisztina de Châtel een voorstelling op analoge wijze gemaakt als indertijd

6

de **Sacre** tot stand kwam.' Toch was er na **Epoxy** geen boegeroep. 'Dat is waar, maar er valt in deze tijd nauwelijks meer te shockeren.' Vpro-medewerker **Lida Iburg** 1 was het niet met Wubbe eens. 'Dit is niet de nieuwe **Sacre**. Wel een spannend ballet, ik heb me geen moment vervoeeld, al begreep ik niets van die projecties van Scheffer. Ik had wel medelijden met de dansers in hun prachtige gouden en zilveren lycra pakken. Wat

die hebben gezweet.' Volgens danser **Wen Cheng Lee** 2 dat wel mee. 'Ik ga beter dansen als ik het warm heb.' De samenwerking met Scapino-dansers was Wen goed bevallen. 'Het moeilijkste was het ontbreken van cues in de muziek. We hebben drie maanden geoefend om deze choreografie onder de knie te krijgen.' **Thom Willems** 3 had bewust geen houvast in de muziek verwerkt. 'Ik heb de muziek gemaakt toen de choreografie al klaar aan moet je geen ritmiek inbrengen maar kiezen voor de oppositie.' Wil-

5

lems muziek werd voor 95 procent live uitgevoerd. 'Twee vleugels live gesampeld met computers en harmonizers.' Filmer **Frank Scheffer** 4 had weinig moeite gehad met

het vinden van beelden. 'Ik ga uit van Kandinsky's opvatting dat muziek de meesteres is van alle kunsten. De andere zijn aan haar dienstbaar. Je moet elk principe kunnen transformeren, ook het principe van de film naar de dans.' Balletdanseres en docente **Josje Neuman** 4 vindt De Châtel een fenomeen in het gebruik van de ruimte.

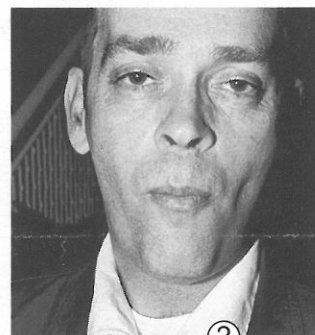
4

'Ongelooflijk wat ze met een groep van twintig dansers voor elkaar krijgt, terwijl ze toch in de buurt van **Graham Dagelet** blijft met haar schrikachtige, vogeltjesachtige bewegingen.' De met een sierlijk hoedje getooide acteur **Hans Dagelet** had zich laten meetroten door altviolist **Enst Grapperhaus** 5. Dagelet wilde met Wubbe spreken over een gezamenlijk project. 'Ik vond zijn **Nico** mooi, zo iets wil ik wel met Ed doen over **Miles**.' Grapperhaus vond **Epoxy** 'ouderwetse science-fiction. Ik vond de interactie tussen dansers en pro-

1

jectie goed gedaan, maar de groepsdans te lang.' Scapino-danseres **Tanya Steinberg** 6 begreep aanvankelijk niets van de stijl van De Châtel. 'Dit is een extreme vorm van

3

dans, er zit geen vrijheid in dit stuk. De bewegingen zijn klein en minimaal maar zeer precies. I prefer to go a little bit wild.' Loopbaanbegeleider dans **Paul Bronkhorst** 7 was blij eindelijk weer een echte Krisztina te hebben gezien. **Lara** vond hij niet goed. 'Overigens kon een aantal Scapino-dansers **Epoxy** niet aan, terwijl mensen altijd zeggen dat Krisztina's stijl niets bijzonders voorstelt.' **Samuel Würsten** 7 van het

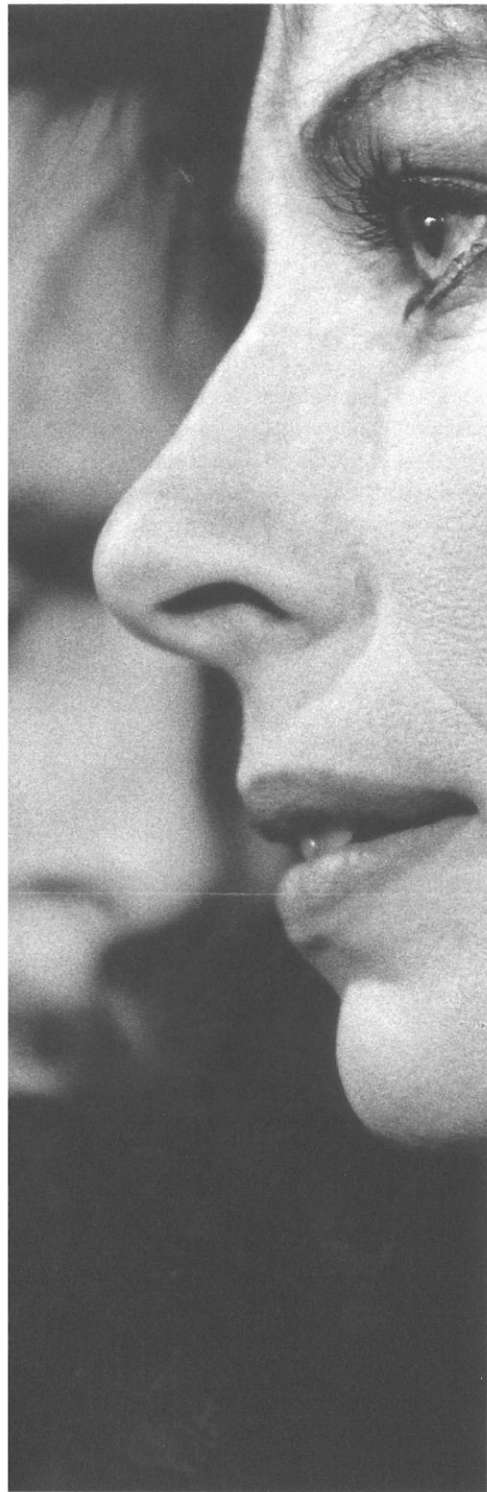
7

Holland Dance Festival had niet de nieuwe **Sacre** gezien. 'Dit was de nieuwe **Epoxy**. Visueel heel spannend en bovendien hou ik van goud en zilver. Ik vond het absoluut geslaagd in deze grote setting.' **Krisztina de Châtel** 8, die op de foto wilde met 'de leukste Scapino-danser' **Fabien Valentin**, vond Wubbes vergelijking met de **Sacre** overdreven. 'Daar kun je nooit tegen opboksen. Is ook zulke goede muziek.' De Châtel vond haar première geslaagd. 'Vooral de beelden van Frank. Maar er moet nog gesleuteld worden, met name in sommige overgangen. Bovendien is er een gedeelte waar de muziek inzakt.' De Châtel vond haar debuut in de grote zaal smaken naar meer. 'Van mij mogen het in plaats van twintig ook wel tachtig dansers worden.'

8

FOTO'S: FRED VAN DIEM

e Bakker en Hans Leipsig in *Hunker* door
volg FOTO: CARRY GISBERTZ

Toneel

4 mei
Herberts Aquarium
Servaes Nelissen
De Brakke Grond, Amsterdam

5 mei
Desert
Bonheur
Bonheur Theater, Rotterdam

6 mei
Julius Caesar
Theatergroep Aluin
Akademietheater, Utrecht

7 mei
Elias en Melisent
Theater Zuidpool
Theater Zuidpool, Antwerpen

8 mei
De golven
Noord Nederlands Toneel
De Machinefabriek, Groningen

12 mei
Titanic
Nederlands Toneel Gent
NTG2-Minnemeers, Gent

15 mei
Onbewaakte overgang
Toneelschuur Producties
Toneelschuur, Haarlem

18 mei
Het petje van mijn vader
Stichting Amazigh
Akademietheater, Utrecht

21 mei
Brak
De Trust
Trusttheater, Amsterdam

21 mei
Het vissekind
Het Paleis
Het Paleis, Antwerpen

27 mei

Schafttijd (lunchvoorstelling)
De Theatremakers
Theater a/h Spui, Den Haag

5 juni
Hunker
Het Vervolg
Derlon Theater, Maastricht

9 juni
De Reis
Independance
Schouwburg, Arnhem

10 juni
India Song
Het Zuidelijk Toneel
Stadsschouwburg, Amsterdam

Dans

5 mei
Dancepeace
Dansgroep Hardbeat
De Melkweg, Amsterdam

13 mei
Rosa Negra
Mirjam Bos
De Brakke Grond, Amsterdam

13 mei
Vier dansen met paspop
Susanne Reitz/Jenneke van Bakel
Melkweg Theater, Amsterdam

26 mei
Model
Rogie & Company
Theater Lantaarn/Venster, Rotterdam

28 mei
Eikels en varkens
Sandra Bonilla González
Theater Lantaarn/Venster, Rotterdam

Opera

28 mei
La bohème
Nationale Reisopera
Stadsschouwburg, Utrecht

Muziektheater

19 mei
Reis naar de maan
Het Huis van Bourgondië
Het Huis van Bourgondië, Maastricht

Jeugd

1 mei
De dood van de koning
Toneelgroep De Appel
Het Appeltheater, Den Haag

8 en 9 mei
Wie is van wie
Theater Artemis
Theater Artemis, Den Bosch

15 mei
Bunder
Unieke Zaken/De Daders
Theater Provadja, Alkmaar

5 juni
King Arthur
Huis a/d Amstel/Theatergroep Maccus
Stadsschouwburg, Amsterdam